Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102440

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чекрій Ірина Ігорівна

2. Chekrii Iryna Ihorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-12-2020

Спеціальність за освітою: переклад

Місце роботи здобувача: Тернопільська спеціалізована школа I-III ступенів № 3 з поглибленим вивченням іноземних мов Тернопільської міської ради Тернопільської області

Код за ЄДРПОУ: 14040173

Місцезнаходження: Вулиця Грушевського, 3, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.01

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.25, 14.07

Тема дисертації:

1. Організаційно-педагогічна діяльність ЮНЕСКО в галузі шкільного підручникотворення

2. UNESCO Organizational and pedagogical activity in the field of school textbook creation

Реферат/анотація:

1. Інтеграція вітчизняної системи освіти в європейський освітній простір детермінує модернізацію її змісту як моделі вимог суспільства до дітей та молоді, яка має відбуватися на компетентнісних, особистісно зорієнтованих, діяльнісних засадах. Основним виразником змісту освіти є підручник, тому створення навчальних книг нового покоління – першочергове завдання національного шкільництва. Теорія шкільного підручника як концептуальна основа навчальної книги формується на стику дидактики, психології і книгознавства. Однак задля розвитку зазначеної галузі знання цікавим є зарубіжний досвід, зокрема діяльність ЮНЕСКО у сфері шкільного підручникотворення. Об'єкт дослідження: діяльність ЮНЕСКО в галузі шкільної освіти. Предмет дослідження: теорія і практика діяльності ЮНЕСКО в галузі шкільного

підручникотворення. Мета дослідження: розкрити теоретичні основи та практичні підходи до проблем підручникотворення в діяльності ЮНЕСКО задля подальшої імплементації ідей позитивного досвіду в національне шкільництво. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: – уперше здійснено комплексний аналіз організаційно-педагогічної діяльності ЮНЕСКО в галузі шкільного підручникотворення, зокрема: розкрито освітній, розвивальний та виховний потенціал шкільних підручників; охарактеризовано підходи вчених ЮНЕСКО до розробки електронних підручників (сутність, функції, види, критерії оцінювання якості, переваги і недоліки використання); визначено стратегії аналізу й оцінювання шкільних підручників у матеріалах ЮНЕСКО: підходи до аналізу (традиція згоди, критична традиція), види дослідження підручників (лінгвістичне, дискурсивне), стандарти аналізу підручників (вид навчальної книги, рівень знання предмета, особливості навчальної програми, методика використання), методи аналізу (кількісний та якісний), основні етапи оцінювання навчальної книги (призначення невеликої групи фахівців з оцінювання для детального ознайомлення з рукописом, аналіз рукопису кожним членом комісії, порівняння результатів), вимоги до вчителів, які здійснюватимуть експертизу підручника; – розкрито напрацювання ЮНЕСКО щодо створення, видання і розповсюдження шкільних підручників, систематизовано використання цього досвіду в зарубіжних країнах та окреслено перспективи використання позитивних ідей в Україні; – набули подальшого розвитку сутнісні характеристики шкільного підручника, положення про його функції та вимоги до цього виду навчальної літератури; про зміст освіти як відображення концепції навчання для сталого розвитку та нормативні документи, які реалізують цей зміст; про компетентнісний підхід в освіті. Практичне значення дослідженя полягає в тому, що його матеріали суттєво поглиблюють зміст навчальної дисципліни «Підручник для початкової школи: дидактико-методичний аспект» для спеціальності 013 «Початкова освіта»; джерельна база дисертації може бути корисною дослідникам різних галузей педагогічних знань – порівняльної педагогіки, теорії та історії педагогіки тощо. На основі аналізу організаційно-педагогічної діяльності ЮНЕСКО в галузі шкільного підручникотворення розроблено рекомендації з імплементації позитивного досвіду в шкільну освіту України, які можуть бути використані під час створення нових та покращення якості чинних навчальних видань.

2. The integration of national education system into the European educational space determines the modernization of its content as a model of society's requirements for children and youth, which should take place on a competency, personality-oriented, activity basis. The main expression of the education content is the textbook, so the creation of textbooks of new generation - the primary task of national schooling. The theory of the school textbook as a conceptual basis of the textbook is formed at the junction of didactics, psychology and bibliography. However, for the development of this field of knowledge, foreign experience is interesting, in particular, UNESCO experience in the field of school textbooks creation. Object of research: UNESCO activity in the field of school education. Subject of research: theory and practice of UNESCO activity in the field of school textbooks creation. The purpose of the study: to reveal the theoretical foundations and practical approaches to the problems of textbook creation in the activity of UNESCO for the further implementation of positive experience ideas into national schooling system. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that: □ for the first time a comprehensive analysis of UNESCO organizational and pedagogical activity in the field of school textbooks creation is made, in particular: the educational, developmental and upbringing potential of school textbooks is revealed; the approaches of UNESCO scientists to the development of electronic textbooks are characterized (essence, functions, types, criteria for quality assessment, advantages and disadvantages of usage); strategies for analysis and evaluation of school textbooks in UNESCO materials are defined: approaches to analysis (tradition of consent, critical tradition), types of textbook research (linguistic, discursive), textbook analysis standards (type of textbook, level of subject knowledge, curriculum features, methods of usage) , methods of analysis (quantitative and qualitative), the main stages of textbook evaluation (appointment of a small group of evaluation specialists for detailed acquaintance with the manuscript, analysis of the manuscript by each member of the commission, comparison of results), requirements for teachers to examine the textbook; □ UNESCO's work on the creation, publication and distribution of school textbooks is revealed, experience of foreign countries is systematized and the prospects for usage of positive ideas in Ukraine are outlined; □ the essential characteristics of the school

textbook have been further developed: the provisions on its functions and requirements for this type of educational literature; content of education as a reflection of the concept of education for sustainable development and regulations that implement this content; the competence approach in education. The practical significance of the study lies in the fact that its materials significantly deepen the content of the discipline "Textbook for primary school: didactic and methodological aspect" for the specialty 013 "Primary education"; the source base of the dissertation can be useful for researchers in various fields of pedagogical knowledge - comparative pedagogy, theory and history of pedagogy, etc. Based on the analysis of UNESCO organizational and pedagogical activitн in the field of school textbooks, recommendations for the implementation of positive experience in school education in Ukraine have been developed, which can be used to create new and improve the quality of existing educational publications.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кодлюк Ярослава Петрівна
2. Kodliuk Yaroslava Petrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білавич Галина Василівна

2. Bilavych Halyna V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біницька Катерина Миколаївна

2. Binytska Kateryna Mykolaivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Терещук Григорій Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Терещук Григорій Васильович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.